

Ne samo razumeti, živeti Evropo

foto: B. Ceak, ZTL

Evropski človek bo znal v sebi prebuditi vsaj minimalno sposobnost, na primer, Shakespearovega dramskega občutka za strategijo, Bachove sposobnosti razvijanja medčloveških odnosov ali Prešernovega občutka za besedo.

Najbolj prvinska pot, ki nas vodi k razumevanju evropske identitete, pelje skozi umetnost. Evropo so stoletja gradili genialni posamezniki, ki so posameznemu narodu vtisnili svojevrsten pečat in identiteto. Evropa je pokrajina z različnimi kulturami, ki jim grozi kot vsem rastlinam, ki rastejo na istem kosu zemlje, da se sčasoma degenerirajo, začnejo izgubljati svoji prvinskost in edinstvenost ter se stapljati v nerazpoznavno mešanico brez jasne podobe in prepoznavnega duha.

Evropo moramo zato gledati kot umetniško delo, ki gradi na individualnosti različnih kultur, ki jo oblikujejo. Je kot polifonija, ki zazveni ubrano, če poslušamo tako celoto kot samo posamezno melodijo.

Vsak narod je rodil genialne sinove in hčere, ki so kakovost naroda individualizirali in jo dvignili na naj-

višjo raven. To je pravzaprav najgloblja substanca Evrope. Ker pa je bila ta substanca bolj ali manj potisnjena v ožji "kulturni prostor" muzejev, galerij in koncertnih dvoran ter zgodovinske perspektive, sta bila gospodarstvo in tudi politika prepuščena površinskim in kratkoročnim, pogo-sto zgolj egoističnim, principom delovanja.

Zaradi tega smo družbo oropali bogastva bistvenih sporočil, ki nam jih je umetnost Evrope že ponudila in jih je treba ponovno, zelo konkretno in plastično, obuditi v vsakdanje življenje, v gospodarstvo, pa tudi v znanost, izobraževanje, v utrip širše družbe...

Verjamem, da bi evropska identiteta lahko zrasla iz take simbioze. Če nam uspe v sebi prebuditi vsaj

V različnih javnostih obstaja zanimivo soglasje, da evropska identiteta, vsaj v izčiščeni in prepoznavni obliki, ne obstaja. Zdi se, da se zanjo kot celoto celo nihče ne zanima. Pa vendar jo je potrebno poiskati, še pomembneje pa jo je znati prepoznati v množici visoko razvitih in neodvisnih posameznih kultur, ki so jih skozi zgodovino spletli evropski narodi.

Miha Pogačnik

